

VERSLAG Programmaraad Bodem

Datum : 8 maart 2012
Tijd : 13.30 – 16.00 uur
Plaats : Utrecht

Aanwezig :

Marc Langenhuijsen, voorzitter
Peter Leenders (BOG)
Erik Doekemeijer (SIKB), secretaris
Michiel Gadella (Bodem+)
M. van Lochem (vervangt Ronny Huls) (VKB)
Elmert de Boer (RWS)
Jaap van de Bom (NVPG)
Eugene Janse (IPO)
Bruno van Dunné (vervangt J. Fokkens)
(SBNS/GSN)
Eric Ruwiel ((I&M)

Gasten:

-

Afwezig:

met kennisgeving
C. Eerhart (Heijmans)
Hub Meuffels (VNG)
Frank Lamé (Deltares)
Roel Otten (FeNeLab)
Laurens Schonewille (Defensie)

zonder kennisgeving

Arie Deelen (SIKB-bestuur)

Hans Groen (Movares)
Ronald Kalwij (VNO-NCW)
Rudi Pelgrum (Arcadis)
Reinier Romijn (UvW)
Harm Janssen (BSB-Zuid)

Actie door

1 Opening, vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering uur en heet een ieder van harte welkom.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

2 Verslag vergadering 17 november 2011

De voorzitter geeft een korte reflectie op de besluiten en actiepunten uit de vergadering van november 2011.
Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 Evaluatie VI-rapportages

Passend bij de veranderende rol ("het huis is af") is het gewenst geacht om rapporten vanuit de hoek van handhaving en inspectie (lees : "er is een mankement aan het huis") ter evaluatie op hoofdpunten op de agenda van de programmaraad te zetten.

Recent afgeronde rapporten van de VROM-inspectie zijn "Boren in dossiers" en "Grond-op-hopen". Dergelijke rapportages worden regelmatig door de pers opgepikt en bepalen dan sterk het beeld van het bodemonderzoek voor het grote publiek in Nederland.

De programmaraad wordt verzocht zich te beraden of er "een constructiefout" is, er onderhoud en/of aanpassing nodig is of dat het een incident betreft.

De heer Otten die die punt heeft ingebracht, is helaas afwezig. De voorzitter wijst op signalen zowel over het adviserend bedrijfsleven als over de VI. Overigens is een nieuwe ontwikkeling zichtbaar in de vorm van toezicht door RUD's.

De heer Gadella wijst op een lezing door ILT (dd 6 maart 2012) inzake de nieuwe indeling richting toezicht door ILT. Prioriteit ligt bij niet-erkende organisaties. Daarnaast wordt risico-gestuurd toezicht voorbereid bij erkende organisaties.

Actie
door

Nr.

Dat zie je ook terug bij beide VI-rapportages:

* *Grond-op-hopen* (samenvoegen) -> veel freeriders die zonder erkenning opereren

* *Boren-in-dossiers*: bedrijven zijn wel erkend maar leveren niet altijd de goede prestatie.

De heer Van der Bom meldt dat beide rapporten al uitgebreid door het werkveld zijn besproken. Vraag is nu welke sancties worden opgelegd? Bij boren-in-dossiers zijn al boetes opgelegd, terwijl dat nooit de oorspronkelijke doelstelling was. Met name de communicatie rond het onderzoek Boren-in-dossiers was z.i. niet goed geregeld: de tijd tussen onderzoek en rapportage was te lang. Bovendien heeft geen individuele terugkoppeling richting certificaathouders plaatsgevonden over de individuele resultaten.

De heer Leenders vraagt zich af of het uitdelen van boetes wel bijdraagt aan kwaliteitsverbetering. Daarnaast heeft de VI gecheckt op protocolniveau. Dit is echter nooit de achtergrond geweest, waarmee die protocollen zijn voorbereid geweest. De heer Van Lochem sluit hierbij aan: er is altijd sprake geweest van werkprotocollen, de protocollen zijn nimmer geschreven voor handhaving.

De kern van het geheel ligt volgens de voorzitter in (het ontbreken van) onderling vertrouwen.

De heer De Boer vraagt zich af op welke wijze kan worden beoordeeld of iemand kwaliteit levert cq kan worden vertrouwd.

De heer Van der Bom meent dat indien sprake is van certificatie en erkenning, sprake is/moet zijn van een goede kwaliteit, net als bij APK voor motorvoertuigen

De heer Leenders geeft echter aan dat het huidige systeem enkele lacunes kent. Het VI-onderzoek heeft aangetoond dat het systeem niet altijd goed werkt. Het wegnemen van lacunes is taak van de private sector zelf, zodat je zeker weet dat 95% voldoet c.q. aan alle regels wordt voldaan.

Volgens de heer van Dunné zijn opdrachtgevers al intrinsiek gericht op goede kwaliteit. Daarvoor is certificatie e.d. niet nodig.

Probleem volgens de heer Gadella echter is dat de kwaliteit (verontreinigde) grond e.d. niet visueel is te beoordelen; dat vergt dus een beoordeling op papier met vertrouwen in dat bewijs.

Erkenning en certificatie zal volgens de heer Ruwiel wellicht voor grotere organisaties zoals GSN geen meerwaarde hebben. Voor kleinere/minder deskundige opdrachtgevers en bevoegd gezag ligt dat echter anders. Een goede kwaliteit in de grondwereld is volgens de heer Leenders van gezamenlijk belang.

De heer Van der Bom stelt dat het VI-onderzoek Boren-in-dossiers eigenlijk heeft aangetoond dat de CI's hun werk niet altijd juist doen: zij hadden zelf meer fouten moeten constateren. Sommige van de VI-bevindingen zijn zelfs als economisch delict aan te merken. CI's moeten z.i. sneller en hardere sancties kunnen opleggen; er worden nu nauwelijks tot geen certificaten ingetrokken.

Actie
door

Nr.

Volgens de heer De Boer kunnen we wellicht beter kijken naar de toekomst (aan de hand van presentatie ILT).
De heer Leenders is het daarmee eens maar gaat liever in gesprek met ILT. De controle van de CI's vindt (al) plaats door de RvA; ILT heeft met dat privaat stelsel z.i. niet veel te maken.
Het publieke en private stelsel zijn volgens de heer Ruwiel wel complementair aan elkaar, althans zouden dat moeten zijn; de VI kan/moet niet op voorhand worden weggehouden bij CI's en afzonderlijke certificaathouders.

Volgens de heer Leenders is de juiste volgorde voor kwaliteitsborging: certificaathouder / CI / VI (bij bodemsignaal).
De heer van Dunné wijst ook nog op de rol van de opdrachtgever. Een goed functionerende zelfregulering is naar mening van de heer Gadella echter ook ten gunste van de opdrachtgever.

De vergadering stelt het volgende vast:
Samenwerking tussen privaat en publiek stelsel wordt toegejuicht. bij de branche ligt de druk en verplichting om beter te gaan presteren. Dat geldt voor de gehele keten. Juist dat moet en kan leiden tot meer vertrouwen in elkaar en in de markt.

De heer De Boer wijst op de oorspronkelijke vraag van de heer Otten: is nu sprake van een constructiefout of niet? De heer Leenders meent van wel het stelsel kent een weeffout door de normdocumenten als wettelijk kader te laten gebruiken.
Volgens de heer Gadella is geen sprake van een weeffout, dat de ILT/handhavers naar de protocollen kijken, maar wellicht wel sprake van een onvoldoende afgestemde inzet van de toezichtcapaciteit. Die wil je inzetten op free-riders en op de slecht presterende certificaathouders. Gewone signalen voor kwaliteitsverbetering zou via het private systeem opgepakt moeten worden (en dat gebeurt nog te weinig).

Besloten wordt dit punt in de toekomst nog eens te agenderen, bijv. in het kader van de voortgang van het Verbeterplan Bbk.

4 Vaststelling Jaarprogramma Bodembeheer

Net als in voorgaande jaren is ook voor 2011 een overzicht samengesteld van de uitgevoerde activiteiten vanuit (het Programmabureau van) SIKB.

De vergadering heeft waardering voor de opzet en volledigheid van het jaarprogramma en volgende opmerkingen:

door	opmerking/aandachtsthema
Gadella	<ol style="list-style-type: none"> 1. de toepassing van normen is niet altijd goed: wat doet SIKB? 2. rond 15000: partijkeuringen doorwerken + rapportage opnemen 3. wijzigingen NEN-normen moeten snel(ler) worden opgepakt
Van Lochem	<ol style="list-style-type: none"> 4. svp prioriteit voor samenvoegen van BRL 1000/2000/6000 in 15000. De onderlinge samenhang is nu niet altijd goed geregeld; 5. verzoek tot opknippen BRL 2100 6. verzoek 6004 invoegen in 6001/6002

Actie
door

Nr.

door	opmerking/aandachtsthema
De Boer	7. overprotocollisering. Leidt tot ingewikkeld beheer. Streef naar minder protocollen en met hoger abstractieniveau. Denk ook aan Verbeterplan en Omgevingswet 8. gaarne risico's benoemen. Wat zijn succesfactoren en risicofactoren ?
Van der Bom	9. aandacht over inzet en betrokkenheid van mensen; nu veel tijdsbeslag. Irt de helpdesk heeft hij zorgen over de beantwoording, zeker als vragen worden 'aangekleed'. De heer Doekemeijer meldt dat inhoudelijke vragen altijd in het CI-overleg worden behandeld en voor grondstromen nog aanvullend in de Sectie Grondstromen, De heer Van der Bom zou liever extra deskundigheid –voor zover nodig- inhuren. Verzoek aan bestuur om extra budget vrij te maken
Janse	10. aandacht voor overprotocollisering
Van Dunné	11. idem. Kwaliteit medewerkers in gehele bodemwerkveld loopt achteruit. Meer aandacht voor precompetitieve samenwerking.
Ruwiel	12. vanuit Verbeterplan Bbk, missing link bij partij-keuringen. Adviescomponent.
Leenders	13. inzet vanuit SIKB ?. Prioriteitenverdeling wel juist ? Zo mogelijk zal de specifieke inzet voor de onderscheiden werkzaamheden (moeten) worden ingeschat 14. zie bijlage 2 onder 8.f -> JR is belangrijk, maar vooral ook externe communicatie

De vergadering overweegt het volgende:

- a) De term 'overprotocollisering' wordt meerdere malen genoemd.
De term 'overprotocollisering' komt volgens de heer Ruwiel vanuit de beeldvorming, die echter niet bij voorbaat juist is. Doel moet blijven om 'dingen beter te regelen'. De heer Leenders sluit hierbij aan dat het in de kern gaat om de kwaliteit en borging daarvan en hoe helpen de protocollen daarbij ? Hoe zorgen we ervoor dat bedrijven zich aan de regels houden ? Als je daarvoor zou zorgen, dan krijg je geen discussie meer over teveel regels.
De voorzitter stelt voor om hierover een aparte meeting te organiseren.
- b) Ten aanzien van de geschetste achteruitgang in kwaliteit is samenwerking belangrijk. Mogelijk is een uitgebreidere samenwerking met SKB e.d ter aanvulling mogelijk. Volgens de heer Gadella zouden wellicht via ENBO technische scholen e.d. kunnen worden benaderd om potentiële instroom van nieuwe bodem-werkers te stimuleren.
- c) de wens om partijkeuringen tot volwaardig bewijsmiddel te bevorderen is reeds bij de herziening van BRL1000 aan de orde geweest in 2009. Indien de nieuwe BRL 15000 ook een advies-component krijgt, dan zullen de protocollen 1001 t/m 1003 volgens de heer Doekemeijer alsnog worden aangevuld met 'toetsing en kwalificatie'.

EDo

Het ontwerp-JP 2012 wordt zonder aanpassingen vastgesteld. Op voorstel van de heer Doekemeijer zal hij het JP 2012 vanuit de PR aanbieden aan het bestuur met een oplegnotitie, waarin de geschetste kanttekeningen vanuit de vergadering zullen worden beschreven.

Na de vaststelling door het bestuur (beoogd op 19 april a.s.) zal het

Actie door	Nr.
	jaarprogramma worden verspreid
	5 Totstandkoming nieuwe en aangepaste certificatieschema's SIKB beheert onder meer voor Bodembeheer enkele certificatie- en accreditatieschema's. Waarom ligt er op een moment een nieuwe Leidraad / BRL / protocol? Wie maakt die keuzes eigenlijk?
	De presentatie aan de bestuursvergadering wordt ter kennisgeving aangenomen.
	De heer Ruwiel merkt wel op dat de BRL grondwaterbemalingen een vrijwillig schema betreft (zonder Kwalibo-)verplichting. Vanuit vragen die hij heeft gekregen is dat niet voor iedereen duidelijk: de redenering dat het schema is ontwikkeld door SIKB en dus wettelijk verplicht, lijkt hier de overheersende mening te zijn. Het is hem niet duidelijk of de website van SIKB hier voldoende duidelijkheid over geeft. De heer Gadella geeft aan verdere berichtgeving mogelijk te combineren met de publicatie rond de BRL Bodemenergie De heer Doekemeijer zal e.e.a. nagaan.
EDo	
	6 Mededelingen De heer Doekemeijer zal de PR nader berichten omtrent de acties SIKB ikv de komende Omgevingswet (en de aparte bijeenkomst in juni). De overige stukken worden ter kennisgeving aangenomen.
EDo	
	7 Sluiting Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering om 15:55 uur.

De volgende vergaderdatum is donderdag 28 juni 2012 om 13.30 uur in Utrecht